

Framtidens lärarutbildning

Resedagbok

Studiebesök i skolor i Maharashtra i nordvästra Indien

Rapportnummer 2019:5

Ann-Sofie Lennqvist Lindén & Jörgen Lennqvist

2019-12-17

Framtidens lärarutbildnings rapportsamling

Följande rapport är publicerad i rapportsamlingen för Framtidens lärarutbildning. Rapportsamlingen består av förstudier till Framtidens lärarutbildning från 2017 samt delrapporter från pågående eller avslutade uppdrag och delprojekt.

Framtidens lärarutbildning är en strategisk satsning vid Örebro universitet med syfte att utveckla en lärarutbildning av hög kvalitet som svarar mot såväl nuvarande som framtida behov. Visionen är att skapa en utmanande lärarutbildning i stimulerande lärmiljöer som lockar motiverade studenter. Framtidens lärarutbildning omfattar alla lärarutbildningsprogram som ges vid Örebro universitet och drivs i form av delprojekt som alla relaterar till ett eller flera av projektets övergripande mål, att

- Lärarutbildningen är en akademisk professionsutbildning med god integration mellan teori och praktik.
- Lärarutbildningen har ett högkvalitativt och innovativt utbildningsinnehåll gällande såväl ämneskunskaper som den utbildningsvetenskapliga kärnan.
- Lärarutbildningen är en sammanhållen utbildning vars studiegångar, lärandemål och bedömningar stärker utbildningens progression och kollegiala sammanhållning.
- Lärarutbildningen har en stark vetenskaplig grund där praktisk forskning är en central del.

Projektets mål är i huvudsak formulerade utifrån de förstudier som genomfördes vid Örebro universitet under 2017. Förstudierna lägger stor vikt vid att lärarutbildningen ska uppfattas som en sammanhållen utbildning med en tydlig och gemensam vision där studenterna tidigt erbjuds en yrkesidentitet och ett kollegialt sammanhang. De visar därtill på behovet av en tydlig ledning av lärarutbildningen och en utökad regional samverkan. Målen har även formulerats utifrån nationella utredningar och rapporter om förskola, skola och lärarutbildning.

Innehåll

1. Studiebesök i skolor i Indien.....	1
1.1 Förberedande träffar med studenter.....	1
2. Svenska universitets utbyten med Indien	1
3. Det indiska skolsystemet.....	3
3.1 Initiatives of Change – ETST	3
3.2 Teach for India	4
4. Resedagbok.....	5
4.1 Söndag 3/11 – Initiatives of Change - ETST.....	5
4.2 Måndag 4/11 – The Orchid School - Lärarfortbildning	6
4.3 Tisdag 5/11 – The Orchid School	6
4.3.1 Morgonsamling	9
4.3.2 Matematiklektion.....	10
4.3.3 Samhällskunskapslektion	11
4.3.4 Engelsk litteratur	12
4.3.5 Geografi.....	12
4.3.6 Samhällskunskap	12
4.3.7 Skolbiblioteket	12
4.4 Onsdag 6/11 – The Aatman Academy.....	13
4.5 Torsdag 7/11 – The Orchid School.....	16
4.5.1 Morgonsamling	16
4.5.2 Musiklektion – Djembetrummor	17
4.5.3 Danslektion.....	17
4.5.4 Konstlektion	18
4.5.5 Engelska i grade 2.....	18
4.5.6 Engelska i grade 3.....	19
4.5.7 Musik, repetition inför konsert – tabla	20
4.6 Torsdag 7/11 –lteachersSchool.....	21
4.7 Fredag 8/11 - Wablewadi ZP school	22
4.8 Måndag 11/10 – Grammangal school Pune	28
4.9 Tisdag – torsdag 12-14/11 Grammangal school, Aine.....	29
5. Relevans för lärarprogrammen vid ORU	32
5.1 Förskollärarprogrammet.....	32
5.2 Grundlärarprogrammen.....	32
5.3 Ämneslärarprogrammet.....	33
5.3.1 Matematik.....	33
5.3.2 Svenska.....	33
5.3.3 Engelska.....	33
5.3.4 Idrott	33
5.3.5 Musik	33
5.3.6 Samhällskunskap	33
5.3.7 Historia	34
5.3.8 Tematiska innehållsområden	34
6. Övergripande likheter och skillnader	34
7. Vägen fram	35

1. Studiebesök i skolor i Indien

Socionomutbildningen vid Örebro universitet har sedan 25 år tillbaka det s.k. Swindia-projektet som ger studenter under femte terminen möjlighet att göra verksamhetsförlagd utbildning i Indien. Ansvarig i Indien för projektet är Lakshmi Kumar, numera hedersdoktor vid Örebro universitet. Hon kommer varje termin till Örebro universitet för att förbereda studenterna som ska åka till Indien.

I februari 2019 var två lärare från socialt arbete på besök i Pune, Indien, och var då på en del besök i skolor. De gjorde bedömningen att dessa skolor kunde vara av intresse för Framtidens lärarutbildning och kontaktade Ann Öhman Sandberg, projektledare. Ett möte hölls sedan i maj mellan Lakshmi Kumar, Ann Öhman Sandberg och Per-Anders Svärd, lektor i samhällskunskap.

En fråga riktades till samhällskunskapsämnet vilken utmynnade i att Ann-Sofie Lennqvist Lindén, FD statskunskap och lektor i samhällskunskap, och Jörgen Lennqvist, FD/gymnasielärare i historia och utredare vid Lärarutbildningskansliet vid HumUS, fick i uppdrag att göra studiebesök vid skolor i Puneområdet, Indien, i syfte att undersöka möjligheterna att etablera ett samarbete med Lakshmi Kumar för att på sikt kunna erbjuda lärarstudenter att vistas på indiska skolor under en VFU-period eller under delar av ämnesstudierna. Besöken har genomförts i november 2019.

1.1 Förberedande träffar med studenter

Före avresan till Indien försökte vi genomföra ett möte Grundlärarprogrammets studenter på inriktning 4-6 där de fick möjligheter att berätta vilka frågor de såg som viktiga att ställa på plats. Få studenter hade tid att prata med oss. Vi genomförde däremot ett välbesökt möte med studenterna på Samhällskunskap IIa (termin 3 på ÄL) som kom med en del synpunkter och frågor. ÄL-studenterna undrade en hel del om de praktiska arrangemangen, men också om hur det sociala livet utanför vistelserna under skoltid kan komma att se ut.

2. Svenska universitets utbyten med Indien

Flera svenska universitet har utbyten och kontakter med Indien. Det är inte helt lätt att via universitetens hemsidor få uppgifter om samarbeten med andra länder. Det kräver mer arbete för att få en klar bild.

Vi har hittat ett samarbete mellan ett tjugotal nordiska universitet och högskolor för att främja nordisk forskning och utbildning om Indien. Från Sverige deltar Karlstads universitet, Göteborgs universitet, Linköpings universitet, Linnéuniversitet, Stockholms universitet, Lunds universitet och Umeå universitet (<http://www.nordiccentreindia.com/contact-us/>). Kristian Niemi, från KAU, (se nedan) är Sveriges representant i Nordic center in India (NIC). NIC erbjuder bl.a. sommarkurser för studenter (<http://www.nordiccentreindia.com/study-in-india/>), praktikplats på sitt kontor i Delhi. Anställda och forskare vid KAU har möjlighet att använda lokalerna i Delhi. NIC har också resestipendier och aktivitetsbidrag som kan sökas.

Karlstad universitet ger sina lärarstudenter möjlighet att göra delar av sin VFU i Indien. På hemsidan anges att KAU har goda samarbeten med flera skolor i Indien. Framför allt i Varanasi (Indiens äldsta stad som betraktas som helig ligger vid Ganges i Uttar Pradesh), men även i Dharamsala (i Kashmir, nära gränsen till Pakistan). Studenterna kan under en del av sin lärarutbildning göra utlands-VFU i någon av dessa orter. Detta är möjligt i forskarlärarprogrammet, grundlärarprogrammet, och ämneslärarprogrammet (oberoende av vilka ämnen studenterna läser). KAU har verksamhet på dessa

två platser i Indien med anställd lokal personal.¹ I Varanasi samarbetar KAU med Banaras Hindu University och de har ett studiecenter, Ganga Mahal, där svenska studenter kan bo om de gör VFU eller gör fältarbete för uppsats i Varanasi.

Kristian Niemi, universitetsadjunkt vid Karlstads universitet, är kontaktperson för frågor om utlands-VFU på lärarutbildningen. Han uppger att samarbetet med Indien har pågått under 30 års tid och att universitet också samarbetar med Sydafrika och Kenya.

Studenterna har möjlighet att göra två veckors VFU på den sista terminen av utbildningen i Indien. Det är inte helt ovanligt att studenterna efter den vistelsen stannar en längre tid för att göra fältarbete inför sitt avslutande självständiga arbete. Under den första veckan av VFUn gör studenterna observation av undervisning och under den andra veckan har de viss undervisning. Anledningen till att de har valt den sista VFUn är att studenterna då har bedömts på i princip allt innan de åker. Nu arbetar KAU med att försöka göra en del förändringar som innebär att öka kraven på studenterna under utlands-VFU genom att knyta den bättre till examensmålen. Skolorna som är aktuella i Indien är s.k. English medium schools.

KAU erbjuder en förberedande kurs för studenter som ska göra utlands-VFU. Den heter *Fältstudier: kulturmöten och områdeskunskap* och är på 7, 5 hp och går på halvfart.² Denna kurs är öppen för studenter från andra lärosäten.

¹ Från hemsidan (<https://www.kau.se/religionsvetenskap/internationellt/indien/vfu-i-indien>)

UTDRAG FRÅN CAROLINE ZETHSONS OCH LOUISE BACKMANS RESEBERÄTTELSE (UTLANDS-VFU HT 2017):

Vi åkte till Indien, Varanasi för att göra vår två sista VFU-veckor som förskollärarstudenter[,] på en liten skola med 30 elever i åldrarna 4-11. Som studenter kände vi oss väldigt välkomna både på boendet och i skolan. De äldre barnen var hjälpsamma och stolta när de kunde hjälpa till att tolka mellan oss och de mindre barnen. Vi gjorde lekar och spel av eget och enkelt material, så som memory, bowling av pet-flaskor och konstruktionsmaterial av skräp. Dessa aktiviteter gjorde vi utefter vad vi fått med oss under utbildningen och arbetet med vår svenska läroplan och grundläggande matematik, språk och teknik. Det var en fantastisk upplevelse att göra vår alternativa vfu i Varanasi och även om det är en lång resa och det är intensiva veckor både innan, under och efter resan med allt som hör till, så rekommenderar vi alla som är intresserade att åka att verkligen åka! (Fortsätt läsa [här](#).)

UTDRAG FRÅN PAULINA JOSEFSSONS RESEBERÄTTELSE (UTLANDS-VFU OCH EXAMENSARBETE VT 2017):

Jag valde att ta chansen att göra en del av min sista VFU samt examensarbete i Indien. Varanasi är en plats olik någon annan jag besökt. Mängden människor och alla intryck i form av ljud, lukter, smaker och färger. Att det är så annorlunda från vad jag var van vid sedan innan är till stor del charmen, tycker jag, och något som satte igång många tankar och ifrågasättande. Jag tror verkligen att min resa till Indien är en erfarenhet som jag kommer att ha stor användning av i mitt läraryrke. *Barnen jag mötte där och den lilla inblick i deras vardag som jag fick är förmodligen det som jag kommer minnas mest och ha kvar närmast mitt hjärta.* Jag är så otroligt glad att jag åkte och tycker att alla som är det minsta sugna att åka ska göra det! (Fortsätt läsa [här](#).)

² <https://www.kau.se/utbildning/program-och-kurser/kurser/REGFA1>

<https://www.kau.se/religionsvetenskap/internationellt/indien/vfu-i-indien>

<https://www.kau.se/lararutbildningen/utbildning/att-studera-utomlands/dina-mojligheter/var-kan-jag-resa/indien>

3. Det indiska skolsystemet

Indien är ett land med stora kontraster och när det gäller utbildning och utbildningsnivå är det stora skillnader, både mellan olika geografiska delar av landet, mellan män och kvinnor och mellan olika samhällsgrupper. 2010 antogs en lag som innebär att barn mellan 6 och 14 år har rätt till kostnadsfri grundutbildning. Eftersom undernäring är ett problem har regeringen avsatt medel för att ge elever som lever under svåra ekonomiska förhållanden ett mål mat om dagen. Fler pojkar än flickor har gått i skolan, men en tydlig förbättring har skett under senare år. På landet hjälper barn ofta till med familjens försörjning även om barnarbete i är förbjudet. De statliga skolorna anses ha sämre standard än de privata. I privatskolorna tas avgifter ut som ofta kan vara höga.

Indien är en federal stat med 28 delstater. Skolorna är delstaternas ansvar vilket innebär att det finns skillnader mellan delstater. Femårsplanen som fanns mellan 2008-13 hade som mål att 85 procent av befolkningen skulle kunna läsa och skriva, men målet nåddes inte. I folkräkningen som gjordes 2011 konstaterades att 75 procent av befolkningen kunde läsa och skriva. Det var dock stora skillnader mellan män och kvinnor, 81 procent av männen och 65 procent av kvinnorna kunde då läsa och skriva. Det finns olika uppgifter om hur många barn som genomför den tioåriga skolan i Indien. En uppgift som Iteachschool har på sin hemsida är att bara 10 procent av Indiens barn avslutar med grade XII motsvarighet till vår gymnasieskola. I Pune sägs 90 procent av barnen bara genomföra upp till grade VII. Det är ett stort samhällsproblem att så många ungdomar lämnar skolan i förtid, s.k. school-dropouts (<http://www.iteachschools.org/>). Det finns problem med många barns långa skolväg och ytterligare ett problem är att flickor inte alltid kan röra sig fritt i Indien vilket kan göra att föräldrarna håller flickor hemma. Det pågår av den anledningen t.ex. i Delhi försök med nätbaserad undervisning för flickor (<https://plansverige.org/lander/indien/>).

Skolor finns på olika nivåer, public schools på tre olika nivåer (statlig, regional och lokal) och private schools. Utbildningen består av 10 års grundläggande utbildning (fyra år primary education, 6 år high school). Därefter följer 2 år på Junior college (klass 11 och 12) och sedan kan ytterligare tre års studier leda till en bachelor's degree.

Det finns en stor mängd skolor av olika slag. I Pune-området finns 3,5 miljoner människor och i Pune Metropolitan Region finns runt 7 miljoner människor. Det finns 1216 skolor, 336 av dem är offentligt drivna, ofta för de minst privilegierade, och 880 av dem är privata. Av de 336 offentliga skolorna är det 54 som erbjuder English medium schools. Det pågår forskning kring hur lämpligt eller olämpligt det är att undervisa/instruera på engelska eftersom många barn har ett annat modersmål (<https://www.thehindubusinessline.com/news/education/english-medium-schools-may-not-benefit-indias-poorest-students/article25591489.ece#>).

Alla stora företag i Indien är skyldiga att avsätta två procent av sin vinst för CSR - Corporate Social Responsibility. Många skolor, både offentliga och privata, söker kontakt med företag för att de ska kunna få ekonomiska resurser till sina skolor.

3.1 Initiatives of Change – ETST

Bombay Public Trust Act grundades 1950 med föregångare ända sedan 1920-talet. 2001 fick denna organisation/nätverk namnet Initiatives for Change (IofC) som är en internationell NGO som arbetar för att skapa förtroende mellan olika klyftor i världen. Syftet är att människor från olika länder, kulturer, bakgrunder som har ett samhällsengagemang ska förändra samhället genom förändringar hos både

individer och deras relationer. IofC finns i drygt 40 länder (<https://www.iofc.org/iofc-international>), däribland i både Indien och Sverige.

En byst av Mahatma Gandhi står placerad på kurs-/konferensgården Asia Plateau som ägs av IofC i Panchgani, 100 km från Pune i Maharastra.

IofC finns också i Sverige (<https://se.iofc.org/>) men det synes inte ligga lika mycket fokus på utbildning som i Indien. I Sverige ligger fokus i första hand på att genom förändring av sig själv medverka till en bättre, rättvisare och fredligare värld. Mahatma Gandhi är en av inspiratörerna.

3.2 Teach for India

2008 startade ett nätverk, Teach for all, av det sedan 1990 grundade Teach for America, Teach first United Kingdom (2003) och de baltiska staterna. Därefter har flera stater anslutit sig, Indien 2009 och Sverige 2013 efter ett initiativ som Mikael Damberg och Thomas Backteman tog 2011.

Teach for Indias vision för Indien: "We believe that one day all children will attain an excellent education" och deras uppdrag är att "build a movement of leaders to eliminate educational inequity" (<https://www.teachforindia.org/beginnings>). Organisationen i Indien har olika project igång, bl.a. de s.k. Iteach-schools som finns i Pune-området (se nedan).

I Sverige ligger fokus på ett ledarskapsprogram "för dig som vill utveckla dig själv och bidra till en likvärdig skola – och som drömmer om att leda, motivera och utveckla människor på ett sätt som gör avtryck i deras liv för alltid"

(<https://www.teachforsweden.se/ledarskapsprogrammet/rekryteringsprocessen/>)

4. Resedagbok

4.1 Söndag 3/11 – Initiatives of Change - ETST

Vi blev hämtade på morgonen av Lakshmi Kumar och åkte 2,5 timme i bil till en kursgård/konferensanläggning, Asia Plateau, uppe i bergen cirka 10 mil söder om Pune. Syftet med dagen var att besöka Education today, Society tomorrow, ETST, som är ett av IofCs project I Indien som presenteras på följande sätt:

Teachers are called 'nation builders'. If that is true, what sort of nation/world have we built over the years? The most impressionable part of a person's life is spent in school. This is the time one's attitudes and values are shaped. That means, as teachers we have a great role in shaping a child's personality. As teachers, are we doing justice to our roles as 'nation builders' and 'torch bearers of civilization'? This question is a major concern to educators. ETST workshops bring the spotlight to values education which will lead to the formation of an ethical society (<https://in.iofc.org/for%20educators>).

När vi kom gjorde till Asia Plateau arbetade deltagarna med värderingsövningar innan det stod föreläsningar på programmet. Det var en intressant blandning av människor med under träffen som varade torsdag-söndag. Upplägget var att blanda alla deltagare på olika sätt. Deltagarna bodde två och två med någon de inte kände sedan tidigare. Hela konferensen sköttes av deltagarna själva som både lagade mat, diskade och städade. De var indelade i arbetslag (där olika yrkesutövare blandas) som sköter dessa uppgifter. Syftet är att alla ska uppleva inkludering. Under tiden de diskade sjöng de.

Därefter höll Lakshmi en föreläsning om Compassionate Leadership som syntes vara mycket uppskattad av deltagarna.

Därefter återvände vi till Pune, bilresan tog denna gång 3,5 timme på grund av eftermiddagens intensiva trafik.

Education Today, Society Tomorrow Networking Schedule, Accrediting Day Workshop - 20th Oct. 4th Nov 2018					
Day	Time	Topic	Speaker	Facilitator	Remarks
1 st Day	7:30 AM	Self Reflection	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar
	8:30 AM	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar
2 nd Day	7:30 AM	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar
	8:30 AM	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar
3 rd Day	7:30 AM	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar
	8:30 AM	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar
4 th Day	7:30 AM	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar
	8:30 AM	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar
5 th Day	7:30 AM	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar
	8:30 AM	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar	Dr. Lakshmi Kumar

4.2 Måndag 4/11 – The Orchid School - Lärarfortbildning

Morgonen startade med besök på The Orchid school där vi under dagen deltog i fortbildning för lärarna eftersom eleverna fortfarande hade Diwali-lov. Dr Reeta Sonawat från Mumbai Women University föreläste om pedagogiska teorier: Erik Erikson, Vygotskij och Piaget och även John Dewey nämndes.

Hon berättade att Erikson hade inspirerats av Sigmund Freud när han utvecklade sin modell över åtta steg i en människas psykosociala utveckling. Poängen var att en lärare måste förstå eleven och känna empati och ställa frågan ”Hur tänkte du?” och lyssna noga när eleven svarar.

Dr Reeta Sonawat från Mumbai Women University illustrerar att man som lärare måste förstå elevens sätt att tänka med ett räknexempel. Lärarna på The Orchid School fick fundera på hur eleven tänker som kommer fram till att $35+28=18$.

4.3 Tisdag 5/11 – The Orchid School

Lite fakta om skolan www.theorchidschool.org

- Skolan har 1250 barn från klass 1 till 10 (motsvarar vår F-9). Barnen börjar när de är 6 år +/- två månader.
- Skolavgiften motsvarar 15 000 Rupies per läsår (2 040 SEK).

- En kvot på 25 procent av skolplatserna ska fyllas av elever vars vårdnadshavare inte kan betala avgift.
- The Orchid School har samarbete med gymnasieskolor i Tyresö och Visby i Sverige.
- Elevernas vårdnadshavare, även de som inte betalar skolavgift, måste betala läroböcker och skoluniform.
- Eleverna kan köpa skollunch eller ta med sig egen mat.
- Skoluniformen ser olika ut i olika årskurser (shorts, t-shirts/skjortor, kjolar). Två gånger i veckan har eleverna Idrott och dessa dagar har de en speciell uniform (shorts och t-shirt). De byter alltså inte om till dessa lektioner utan har samma kläder hela dagen.
- Lärare i klass 1-2 har tre ämnen de undervisar samt EVS Environmental Studies. I klasserna 3 och 4 har lärarna två undervisningsämnen och de är uppdelade i Matematik/NO-ämnen eller Social studies och engelska. I de estetiska ämnens och Idrott finns särskilda lärare. Högre upp i åldrarna är det ämneslärare.
- Eleverna undervisas under hela skoltiden i tre språk. Marathi är ett av Indiens 22 språk³ som erkänns i konstitutionen. Det används i västra Indien och är regionalt huvudspråk i staterna Maharashtra och delvis i Goa. Det talas av cirka 83 miljoner människor. Eleverna får också undervisning i Indiens nationella officiella språk hindi och de undervisas också i engelska. I marathi och hindi används samma alfabet, devanagari.
- Ämnet Environmental Studies tas på stort allvar och vid flera klassrumsbesök behandlas olika aspekter av miljö- och klimatfrågorna.

³ De 22 språken är assamese, bengali, bodo, dogri, gujarati, kannada, kashmiri, konkani, maithili, malayalam, manipuri, marathi, nepali, oriya, punjabi, sanskrit, santhali, sindhi, tamil, telugu och urdu.

Skolan mäter vikten på den mat som slängs, något som också förekommer i många svenska skolor.

- Dagen tillbringades på The Orchid School, en privat skola med 1200 elever. Varje klass har 35 elever. Under dagen fick vi en rundvandring på skolan där vi fick besöka alla lokaler, förutom klassrum såg vi också lokaler för trumspelning, dans, bild, mattelab, fysik- och kemilab m.m.
- Ett schema på The Orchid school visar bla. att eleverna under en vecka har:
 - 8 matematiklektioner
 - 2 geografilektioner
 - 2 historielektioner
 - 2 samhällskunskapslektioner
 - 1 lektion i Eco⁴
 - 6 lektioner i engelska
 - 7 lektioner i marathi/hindi
 - 2 lektioner i biologi
 - 2 lektioner i fysik
 - 2 lektioner kemi
 - 1 lektion science lab
 - 4 lektioner ”sports”

⁴ Environmental studies

- Utöver ovanstående tillkommer ett antal lektioner i Yoga, Fine arts, LSO, ATL och Supw.

Som framgår av schemat går eleverna i skolan från 8.30 – 15 måndag till fredag och 9-13 på lördagarna.

AQUAMARINE								No.
TIME	Mon.	Tues.	Wed.	Thurs.	Fri.			
8:30	Assembly	C.T.	C.T.	C.T.	C.T.	1		
8:50	Math	Balewadi	Math	Science Bio.	SST GEOG	2		
9:30	Math	Balewadi	Math	SUPW	SST GEOG	3		
10:10	← SHORT ~ BREAK →						4	
10:25	SST Hist	Math K.A	LSO	Hindi/ Marathi	Balewadi	5		
11:05	SST HISTORY	Math K.A	SST Eco.	Hindi/ Marathi	Balewadi	6		
11:45	Science Bio.	SST CIVICS	Hindi/ Marathi	Fine Art	Science Phy.	7		
12:25	Science Phy.	ENGLISH	Hindi/ Marathi	Fine Art	Math	8		
13:00	← LONG ~ BREAK →						9	
13:35	Hindi/ Marathi	Science Chem	ENGLISH	Math	A.T.L.	10		
14:15	Hindi/ Marathi	Science Chem.	ENGLISH	ENGLISH	ENGLISH	11		
15:00	← DISPERSAL →						12	
Sat.	1	2	3	4	5	6	7	8
TIME	9:00	9:40	10:20	11:00	11:15	11:50	12:25	13:00
Sub.	ENGLISH	Hindi/ Marathi	Science Lab.	BREAK	COMP.	SST CIVICS	YOGA	DISPERSAL

4.3.1 Morgonsamling

420 barn 6-10 år samlades i en stor lokal där en lärare höll morgonsamling. Övriga lärare var med men var inte aktiva. De började med en stunds meditation och eleverna sjöng flera sånger. Därefter fick ett antal barn äntra scenen och berätta något om vad de gjort under det två veckor gångna Diwali-lovet.

Någon berättade t.ex. att de haft fest och ätit godis men att de också hade delat med sig till ”poor people”. När det var några barn som pratade för mycket var hon snabb på att ta upp att det är bristande respekt att inte lyssna till den som talar. Läraren tog upp det viktiga med att läsa tidningar och frågade barnen om de hade läst tidningar under lovet och hälften räckte upp händerna. Därefter kom skolans rektor och hälsade barnen välkomna tillbaka till skolan. Morgonsamlingen avslutade med att alla barn och vuxna sjöng Indiens nationalsång. Morgonsamlingen varade i 45 minuter.

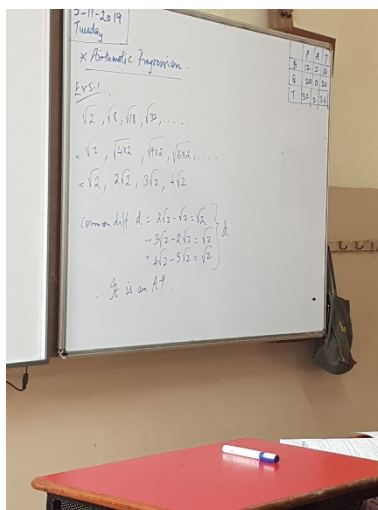
Meditationsstund på morning assembly
för barn 6-10 år

Några av eleverna får dela med sig av vad de gjort under lovet.

4.3.2 Matematiklektion

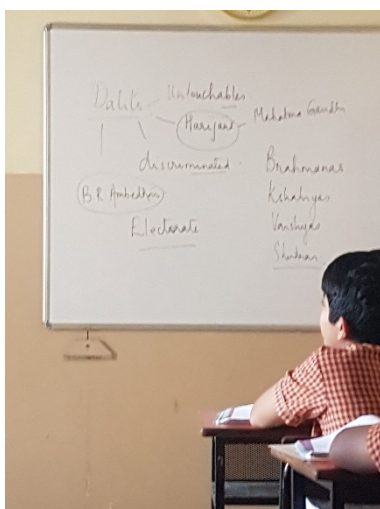
Vi observerade en matematiklektion i årskurs 10 (som motsvarar vår årskurs 9). Eleverna räknade och jobbade ihop två och två, och läraren hade flera genomgångar av Aritmetisk progression där hon genom olika exempel försäkrade sig om att eleverna hängde med.

Läraren går igenom aritmetisk progression.

4.3.3 Samhällskunskapslektion

Observation av en klass 10 i Social studies där de diskuterade nationalism, diskriminering, mångfald m.m. Under lektionen fick eleverna turas om att läsa högt och läraren avbröt flera gånger för att förklara begrepp och fakta. De pratade om kastsystemet och hur Gandhi försökt att motverka detta. De såg en filmsnutt, *India - The Untouchables (Dalits)*, om de kastlösa/oberörbara och deras livsvillkor. Under lektionen var det tydligt att det var flickorna som hade läst på och som var villiga att diskutera. Läraren uppmärksammade detta och ställde frågan högt: Can we have some boys sharing? Högläsning av texter i klassrummet där läraren avbryter och checkar av att eleverna förstår begrepp och faktauppgifter och betonar vad som är viktigast verkar vara en vanlig undervisningsmetod.

Läraren initierar en diskussion om kastsystemet och hur Gandhi försökte motverka det.

En del deltar gärna och mycket i diskussionerna, medan andra vilar sig.

4.3.4 Engelsk litteratur

Observation av en klass i engelsk litteratur, årskurs 9. Under lektionen lästes en dikt högt och eleverna fick göra tolkningar av hur de uppfattade vad dikten handlade om. Denna lektion var väldigt stökig där flera av eleverna måste ha haft svårt att hänga med i det som sades. Dikten och lärarens tolkning fanns på Powerpoint men diskussionen var svår att hänga med i. Dörren ut till balkongen stod öppen, fläktarna i taket gick och dörren ut mot korridoren var också öppen och där fanns flera elever som pratade med varandra vilket störde lektionen. (Förmodligen hade blivit alldeles för varmt i rummet om dörren mot korridoren stängdes.)

4.3.5 Geografi

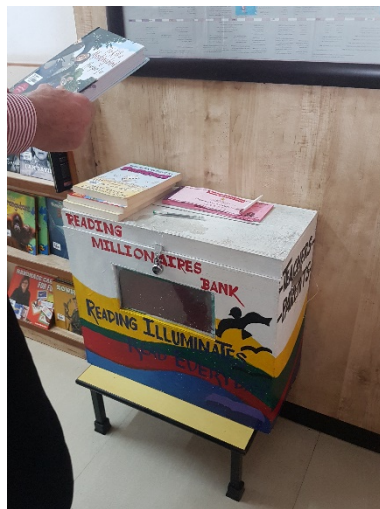
En klass i social studies, denna gång geografi, i årskurs 7. Eleverna skulle ta fram kännetecknen på olika slags städer och det arbetet gjorde de i grupper om ungefär sex elever. Stökigt, och högljutt men tålmodig lärare. När det blir för högljutt i klassrummet börjar läraren att klappa händerna i en speciell rytm, eleverna faller in i hennes klappande och när eleverna är med i klappandet så tystnar sorlet och läraren tar till orda igen. Handklappningen fungerar istället för att tjata verbalt om att få tystnad i klassrummet.

4.3.6 Samhällskunskap

Samhällskunskap i en årskurs 9 som diskuterade "pollution". Undervisningen byggde på en filmsekvens som läraren pausade med jämna mellanrum och förklarade saker och eleverna fick komma med egna exempel på sambandet mellan luftföroreningarna i Delhi och jordbrukarnas sätt att bränna risåkrar, som vilket presenterades som den mest bidragande orsaken till den akuta krisen med dålig luftkvalitet i Indiens huvudstad Delhi.

4.3.7 Skolbiblioteket

Vi besökte skolans bibliotek där alla elever från första årskursen får regelbunden undervisning om hur biblioteket används. På olika platser i skolan finns låsta lådor och ovanpå dem ligger ett block med lappar där elever, lärare och föräldrar kan skriva en slags recension när de har läst en bok. De lägger lappen i lådan och varje månad drar skolan någon av dem. Personen som skrivit recensionen får sedan komma på en "Assembly" och berätta om boken hen har läst.

Lådan där elever, vårdnadshavare och lärare stoppar i sina lappar med beskrivningar av en bra bok som de har läst.

I skolans bibliotek hängde de här teckningarna på Pippi Långstrump.

4.4 Onsdag 6/11 – The Aatman Academy

Onsdag morgon åkte vi bil till The Aatman Academy som ligger i Thane, nordost om Mumbai. Bilresan tar cirka tre timmar enkel väg.

Aatman Academy är en icke vinstdrivande organisation som driver en skola för elever med olika former av inlärningssvårigheter, t.ex. Asperger, ADD, ADHD, dyslexi m.m. Dagen vi var på besök fanns dessvärre inga elever närvarande eftersom de fortfarande hade Diwali-lov.

Denna skola startade den 10/10 2010 kl 10 och kommer att fira tioårsjubileum 2020. Just nu pågår slutproven för att se om eleverna klarar att ta sig vidare till college.

Kvinnan som basar för skolan har en bakgrund i socialt arbete och sa att hon har inspirerats mycket av Lakshmi Kumar. Hon har en hund, en golden retriever, som är med henne på skolan varje dag. Hunden är en s.k. "learning facilitator" som bidrar till en lugn och harmonisk miljö på skolan.

Föreståndaren Manjushree Patil med några av lärarna

Hunden är en "learning facilitator"

Idag har skolan 89 elever. De har hittills 75 alumner. Det råder brist på speciallärare i Indien.

Skolan vill att föräldrarna till barnen ska släppa sina föreställningar om vad en skola är. De säger:

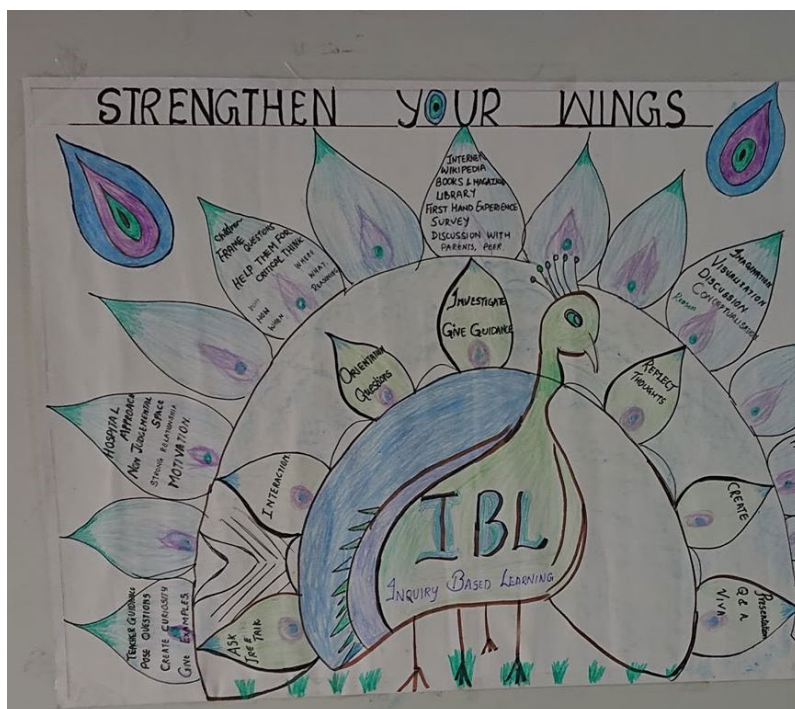
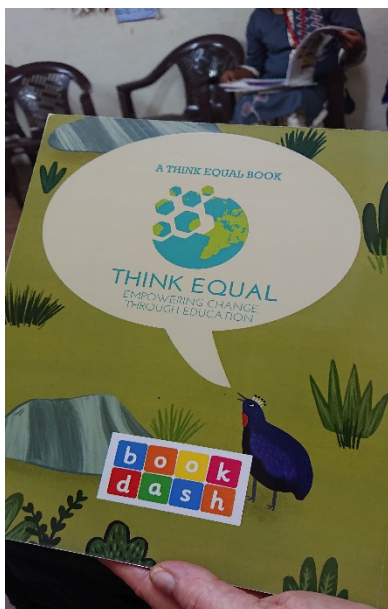
We don't teach – The kids learn.

We have no teachers – We have learning facilitators.

Eleverna kommer till Aatman academy I årskurs sex, men de kan komma senare och de kan börja i skolan när som helst under året. Det handlar mycket om social emotional learning.

Aatman marknadsför inte sin skola utan rekryteringen sker genom att människor pratar om skolan. Från kl 5 på eftermiddagen finns ett socialt program för eleverna och skolan är mycket stolt över att de kan erbjuda "Scholarship internship" vilket innebär att eleverna får vistas på en arbetsplats under en vecka där de lär sig att fungera på en arbetsplats. När vi hörde dem beskriva detta, som inte är vanligt i indiska skolor, gick vår tanke till svensk PRAO.

I indiska skolor finns ofta IEPs – Individual Education Plans – men det arbetar man inte med på Aatman för det gör att det blir fokus på fel saker för deras elevgrupp, menade Manjushree Patil. På skolan används inte ord som "different" och "special" utan de använder istället "diverse" och "unique".

Think Equal är en av läroböckerna som används.

Eleverna har illustrerat IBL – Inquiry Based Learning – som är den metod de arbetar med på Aatnam Academy.

Av schemat i klass 8 framgår att eleverna läser tre språk – marathi (fyra ggr i veckan), hindi (fyra ggr/vecka) och engelska (fem ggr/vecka). De har alltså 13 språklektioner varje vecka. De läser matematik varje dag. Förutom idrott (sports) har de också musik, konst, dans, slöjd och yoga.

Std - VIII

STD VIII	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday
08.30-09.15	Assembly	Assembly	Assembly	Assembly	Assembly
09.15-09.55 (1)	English (PP)	Music (SK)	Themes (PP)(VA)	Hindi (SC)	Sports
09.55-10.10	Short Break				
10.10-10.50 (2)	Themes (PP)(VA)	Art (SRK)	ABT	Dance	Math (JM)(VA)
10.50-11.30 (3)	Math (JM)(VA)	Marathi (SJ)	English (PP)(PH)	Art (SRK)	Themes (PP)(VA)
11.30-11.35	Brain Break				
11.35-12.10 (4)	Hindi (SC)	Math (JM)(VA)	Hindi (SC)	L. S (AP)(VA)	Marathi (SJ)
12.10-12.50 (5)	Yoga (KT)	English (PP)(PH)	DMT	Themes (PP)(VA)	Hindi (SC)
12.50-01.20	Long Break				
01.20-02.00 (6)	Marathi (SJ)(AP)	@Craft (SJO)	Marathi (SJ)	Math (JM)(VA)	Rem (JM)
02.00-02.40 (7)	Rem (PD)	Themes (PP)(VA)	Math (JM)(VA)	English (PP)(PH)	English (PP)(PH)
02.40-03.25 (SH)	Self Help Activity				
03.25-03.30	Dispersal	Dispersal	Dispersal	Dispersal	Dispersal

<http://www.aatmanacademy.org/>

<https://www.youtube.com/watch?v=jKA4aLA5bjs>

<https://www.youtube.com/watch?v=aQIQ1KrHYdQ>

4.5 Torsdag 7/11 – The Orchid School

På torsdagen återvände till The Orchid School där vi bl.a. fick prova på att spela trummor.

4.5.1 Morgonsamling

Vi börjar dagen med "Morning Assembly", återigen med barnen som är 6-10 år gamla. Efter den inledande meditationen med efterföljande sång inleder läraren som håller i samlingen ett samtal med eleverna om begreppet "resurs". Hon pratar om vad en resurs är och påtalar att så fort vi använder något är det en resurs och vikten av att vara rädd om jordens resurser. Barnen får själva komma med exempel på resurser som de använder. Budskapet under morgonsamlingen var:

Live simply so others can simply live!

4.5.2 Musiklektion – Djembetrummor

Vi följer en lektion där ett tjugotal elever får undervisning i att spela djembetrummor. Alla elever på skolan börjar spela djembetrummor i fjärde klass och resten av skoltiden har de en lektion i veckan. Ungdomarna föreföll tycka att det var väldigt roligt att spela trummor. Läraren varvade spel på trummorna med lektioner i musikteori.

Läraren varvar djembespelet och musikteori och alla elever antecknar.

Eleverna gillar lektionerna i djembetrummor. När vi frågade om de tycker att det är roligt så log de och nickade.

4.5.3 Danslektion

Ämnet dans är på The Orchid School skilt från idrottsämnet (Physical education). Vi fick inte tillfälle att observera en idrottslektion eftersom eleverna transporterades till andra lokaler de dagar de skulle ha idrott. Danslektionen vi fick se hölls med 14 elever, både pojkar och flickor i till synes blandade åldrar, i en klassisk danssal med stor spegel där eleverna kan se sig själva och läraren. Föregående lektion hade läraren påbörjat en ny koreografi och denna lektion fortsatte de att träna på dansen. Koreografin var förhållandevis avancerad. Eleverna dansar en gång i veckan under hela skoltiden.

Danslektion framför spegeln.

4.5.4 Konstlektion

På lektionen i ämnet "art" har eleverna i mellanstadieåldern i uppgift att rita något som har med migration och resande att göra, och de får också träna sig att presentera/berätta om sina målningar. Läraren är själv konstnär och undervisar eleverna en gång i veckan under hela skoltiden. Förutom bild gör också eleverna textilkonst.

Några av bilderna som eleverna har gjort.

Glada elever som gör bilder på temat resor och migration.

4.5.5 Engelska i grade 2

20 elever har engelska där de arbetar med vokaler. Läraren säger ett ord som eleven sedan ska lägga ut på sin bänk med hjälp av små lappar med bokstäverna på. Det handlar om att kunna skilja på hur vokaler låter (pen-pin). När det momentet är gjort övergår läraren till att be eleverna att göra meningar med ordet i syfte att se att eleverna har förstått innebörden. Eleverna är mycket ivriga i momentet att göra meningar.

Det är aktivitet och engagemang under lektionen i engelska.

En lärare sköter undervisningen men har assistans av ytterligare två vuxna. När det blir för högljutt startar läraren "clap one, clap two, clap three" tills eleverna faller in i klappandet och det blir tyst i klassrummet. Vid ett samtal med läraren om detta visar det sig att lärarna tycker att det är meningslöst att tjata om att vara tyst i klassrummet, metoden med klappandet är mycket mer effektivt. Detta förekommer också i svenska skolor.

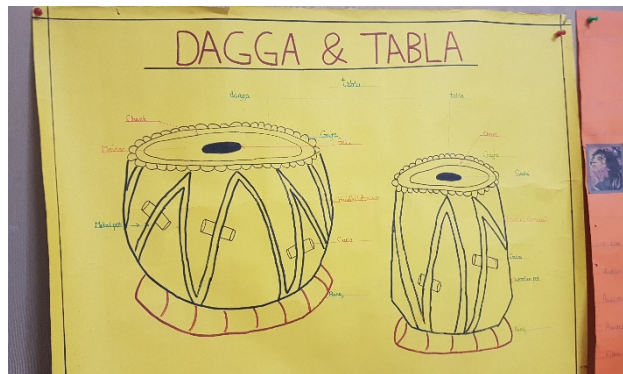
4.5.6 Engelska i grade 3

En lärare finns i klassrummet där 32 elever undervisas i engelska och dagens lektion handlar om possessiva och interrogativa pronomen. Lektionen börjar med ett mindre förhör där läraren skriver ett antal meningar på tavlan och eleverna får några minuter på sig att komplettera meningarna med rätt possessivt pronomen. Hon går sedan igenom meningarna och eleverna får rätta sina svar själva och med handuppräckning får eleverna visa hur många rätt de hade. Läraren övergår sedan till en genomgång av interrogativa pronomen. Under denna lektion får eleverna också lära sig en ramsa med tillhörande rörelser.

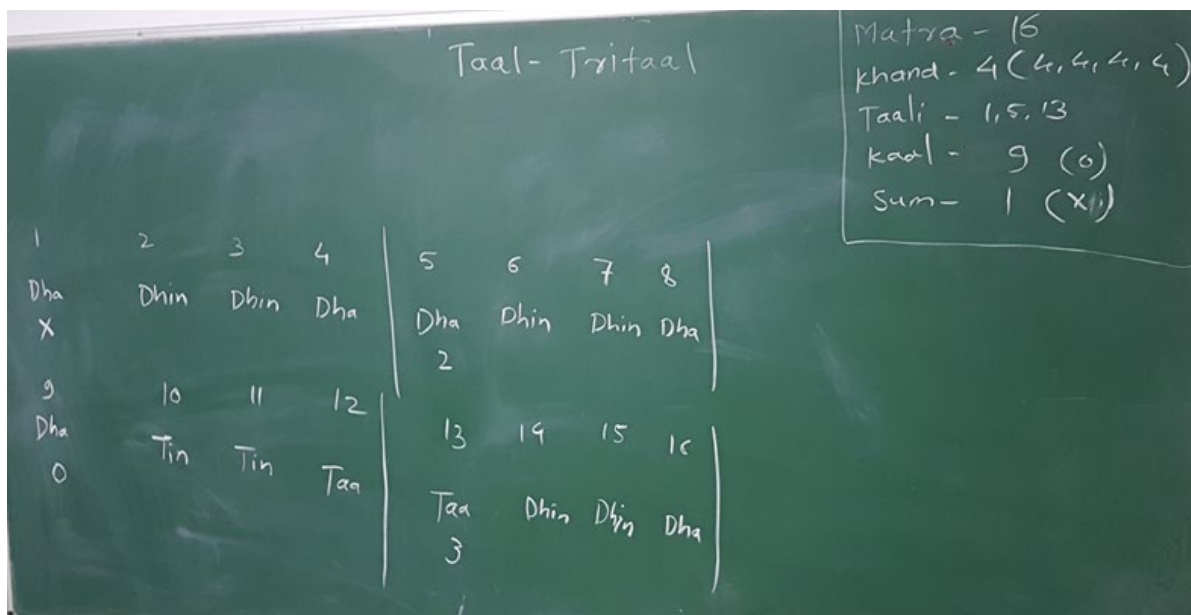

Läraren lär eleverna en ramsa med tillhörande rörelser.

Tabla är en form av trummor som bl.a. används i indisk klassisk musik. Eleverna får undervisning i att spela tabla under hela skoltiden. Det pass som vi följde var inte en regelrätt lektion utan det var sex pojkar som tränade inför en konsert. Läraren uppskattade vårt besök och lät oss provspela. Det är troligt att pojkarna inte uppskattade vårt besök lika mycket som läraren gjorde. De såg mest otåliga ut när läraren berättade för oss om tabla-spelandet. De ville spela själva.

Eleverna har ritat bilder av instrumenten där de visar att de kan trummans olika delar.

Rytmundervisning

4.6 Torsdag 7/11 –IteachsSchool

På eftermiddagen besökte vi en av sex IteachsSchools i Pune. Iteach är ett icke-vinstdrivande företag som får CSR-medel från bl.a. Volkswagen, Credit Suisse och Forbes Marshall som har en koppling till "Teach for India" (se avsnitt 3.2). De har funnits i sex år och skolorna har 1100 elever, 100 medarbetare och 330 alumner. Mer än 80 procent av elevernas familjers månadsinkomst uppgår till mellan 0 och 20 000 rupies per månad (ca 2.700 SEK). Medelfamiljen har 4 medlemmar och medelinkomsten är mellan 5 000 och 15 000 rupies per månad (ca 680 – 2040 SEK). Mottot för skolan är:

We want to create a community of transformational schools, which fundamentally empower the most under-resourced children to create a destiny of their choice.

Visionen för eleverna är:

1. Making it to and through college.
2. Leading a healthy and balanced lifestyle.
3. Being aware of interests, ability and career options.
4. Own India's Development

Eleverna går i skolan mellan 8 och 16 varje dag måndag-lördag- 42 timmar i veckan.

Lakshmi Kumar har för avsikt att starta ett samarbete mellan IteachsSchools och The Orchid School eftersom hon tror på ett utbyte mellan elever på de statliga och privata skolorna. Eleverna lever i skilda verkligheter och ett utbyte mellan dem skulle öka deras erfarenheter. Detta samarbete skulle framförallt rikta sig till elever i klasserna 8-10.

<http://www.iteachsSchools.org/index.html>

4.7 Fredag 8/11 - Wablewadi ZP school

Wablewadi school bygger på en gammal skola som fanns från 1980 i ett område strax utanför Pune. 2013 startade den nuvarande formen av skola som är ett samarbete mellan 24 olika byar som ligger inom ett område upp till 40 km från skolan. Många går och cyklar långa avstånd för att komma till skolan och en del bor på hostel i närheten av skolan och då är de ofta kvar sent på skolan, till 22-23-tiden på kvällen. Dessa elever kommer tidigt på morgnarna och låser upp skolan.

De har integrerade klasser från klass två till nio i samma klassrum där de äldre eleverna hjälper till med undervisningen av de yngre.

Eleverna är mycket aktiva i skötseln av skolan. De städar hela skolan och lagar också skolmaten och diskar.

Dagen för vårt besök hade eleverna fortfarande Diwali-lov men många barn och ungdomar var ändå på skolan:

Det minsta barnet på denna bild har nyss fyllt tre år och då är det dags att börja på kindergarten-verksamheten. Hon har längtat hit och därför är hon i skolan trots att det är lov.

Både ungdomar och volontärer är i skolan på en ledig dag. Ungdomarna spelar spel där de tränar sina matematiska förmågor.

När det är dags för examensprov vistas eleverna ofta hela kvällarna på skolan och de kan ofta sova över där. Eleverna går i skolan från kl 10 till 17 men de stannar ofta kvar längre.

Wablewadi fick regeringspengar (troligtvis från delstaten) för att bygga skolan. Nuvarande rektor förde samtal med de 24 olika byarna om hur de skulle kunna bidra och alla har bidragit med vad de kan. Ofta har det varit frågan om att bidra med sin arbetskraft. En av grundarna är en 82-årig man som bidrog med mark till byggandet av de nya klassrummen. Den mannen är på skolan varje dag tillsammans med flera volontärer. Varje söndag kommer eleverna i klass 9 till skolan och förbereder undervisning för de mindre barnen.

På bilden syns den man som bidragit med mark till skolan. Här syns också delar av skolans utegym.

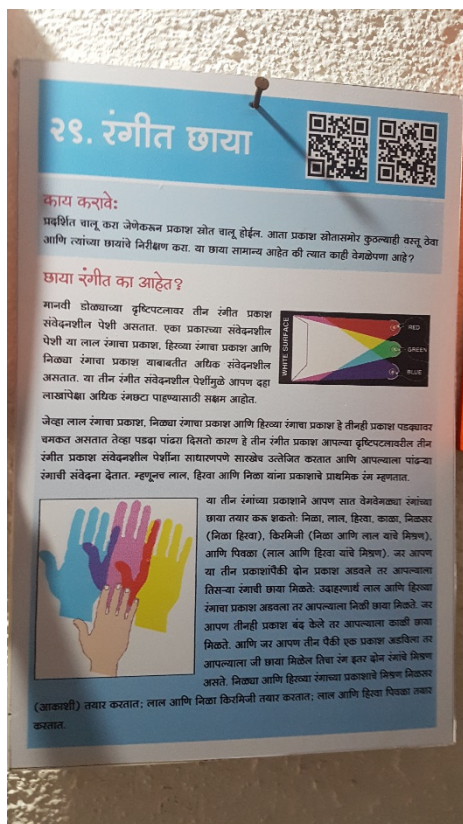
Det är viktigt att lära sig goda vanor.

Läroböcker används ungefär tre timmar om dagen i skolan, resterande tid tränar eleverna på olika förmågor. Det finns bland annat laboratorier av olika slag där eleverna arbetar.

Ett av laboratorierna på skolan.

Skolan har ett tekniklabb där eleverna lär sig fysik, kemi och teknik. De går runt på flera stationer där de på egen hand går runt och gör olika experiment.

Instruktion till ett experiment i laboratoriet.

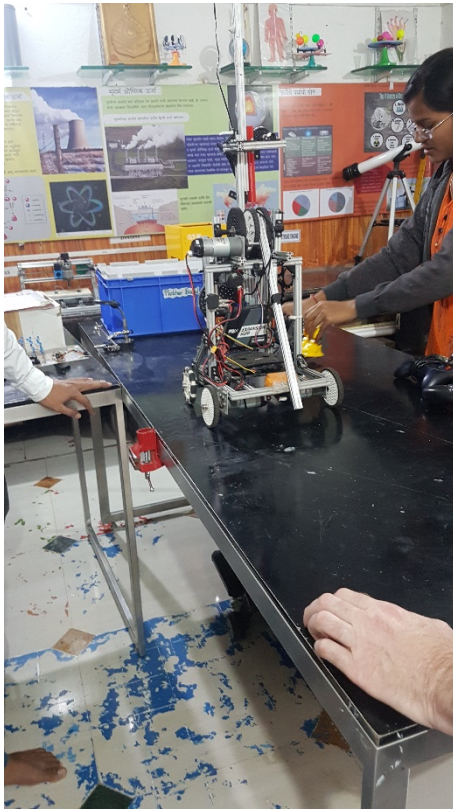
En stor mängd experiment finns till elevernas förfogande.

Skolans rektor, barfota som alla andra som vistas i skolan, visar en blindkäpp med många funktioner, bl.a. känner den av fysiska hinder och vätska, som eleverna har konstruerat.

Eleverna har byggt fyrhjulingen som står under bordet.

Eleverna har konstruerat denna robot.

Ytterligare ett laboratorium.

Det finns inga scheman på skolan. När skolan startade fanns två lärare på 200 elever, idag finns 12 lärare till 620 elever och många volontärer. Den vanligaste läraren är en allmän lärare, ämneslärare är mer sällsynt. Vi träffade en volontär som arbetade i IT-sektorn som var på besök i skolan och efter det lämnade sitt arbete för att bli volontär på skolan. Hon har nu varit volontär under ett års tid.

Skolan har en mycket intressant fysisk utformning. Eleverna har fått vara med och bestämma om skolans utformning. Alla barn har planterat två träd var så om några år kommer 1200 träd att finnas på skolområdet. De har planterat många blommor som kommer att pryda kanten och skapa skydd mot solen längs den gröna planen på skolan.

Gården med fina målningar och skoställ där barnen ställer sina skor. Både elever och vuxna går barfota i skolan.

Runt denna konstgräsplan finns klassrummen i paviljongerna med glasväggar.

Lovdag för eleverna, men det märks inte.

Alla ytor utnyttjas. Här syns symboler som används för matematikundervisning.

Varje elev har valt två växter så inom ett par år kommer det att finnas 1200 växter på skolans område.

I paviljongerna finns skrivtavla och förvaringsmöjligheter under bänkarna.

En presentation av skolan finns på Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=7a5L8OB-Ar0>
<https://www.icbse.com/schools/zpps-wablewadi-9710rz>

4.8 Måndag 11/10 – Grammangal school Pune

Mottot för Grammangal schools är "Education is a tool for social development" och de grundades 1982 av Anutai Wagh och Ramesh Panse (<http://grammangal.org/meet-the-founders>) i syfte att se till att barn till stamfolk i rurala områden skulle få tillgång till utbildning. Konceptet tar sin utgångspunkt i konstruktivistisk metodologi och lärande principer som utgår från kognitionsvetenskap, barns utveckling och lärande. De har också tagit mycket inspiration från Montessori-pedagogiken. Grammangals koncept har fått ett erkännande och andra skolor både i regionen och i andra delar har följt efter i samma spår.

Under måndagen fick vi en introduktion till skolbesöket senare i veckan. Under detta besök var även de svenska socionomstudenterna med på skolan. När vi kom på besök var det första dagen efter Divali-lovet. Eleverna ägnade denna första dag åt att måla sin skola.

Eleverna målar sin skola.

Skolgården. Som syns utnyttjas marken för att skriva och rita på.

Det finns 63 elever i de lägre åldrarna på den här skolan i Pune. När de kommer upp i ålder försvinner de eller så byter de till en mer vanlig skola.

En del av dessa elever har inget skriftspråk eftersom deras modersmål är en muntlig tradition. Alla individer har inte ett gemensamt språk. Mycket av undervisningen sker genom att de äldre barnen tar hand om och undervisar de yngre. Många av barnens föräldrar är farmare vilket innebär att det ofta är de äldsta syskonen i familjen som får en föräldraroll att t.ex. se till att de yngre barnen kommer till skolan. På landsbygden är det ett problem att de yngre barnen behövs som arbetskraft, t.ex. samla ved.

På skolan finns inga läroböcker eller läroplan. Eleverna lär mycket av varandra i flera ämnen.

För de svenska socionomstudenterna som ska till skolan på landsbygden senare blir det en utmaning att försöka kommunicera med människor som man inte har något gemensamt språk med. Det är en viktig del i de svenska studenternas personliga utveckling att öva upp sin kommunikativa förmåga genom att använda annat än talspråk.

<http://grammangal.org/>

4.9 Tisdag – torsdag 12-14/11 Grammangal school, Aine

I Aine finns det fyra stammar och i samhället finns det ungefär 1000 personer. När ogifta personer får barn så kommer de barnen att tillhöra hela gruppen. Rektorn på skolan är själv en del av Warli-folket.

Skolan ligger norr om Mumbai och resan tog drygt fyra timmar, vilket var oväntat snabbt eftersom den beräknade restiden var sex timmar.

Warli-folket är en inhemsk ursprungsbefolkning som lever i Maharastraområdet. Barnen kan gå på kindergården från det att de är tre år och när de är sex år kan de börja Grammangalskolan i Aine. De bor i byar i närheten av Aine och barnen går till skolan, mellan fem och tio kilometer, på landsväg. Ibland händer det att barnen stannar hemma i byn, t.ex. om de behövs i arbetet i byn. Den dag vi var

på besök i byn såg vi flera barn, som borde ha varit i skolan, hemma och hjälpte föräldrarna med arbete, t.ex. att samla ved. De bor i enkla byggnader med golv som är gjort av ko-bajs. De hem vi fick titta in i var mycket enkla, men rena och fina. Hela familjer sover tillsammans i ett rum och där sover också familjens kor. Eftersom Indiens regering har gjort utfästelser om att alla barn ska få ett mål mat gratis i skolan får också barnen i Aine det. Det är bra, men föreståndaren för skolan säger att det inte räcker eftersom flera av barnen är undernärda. Den här folkgruppen använder inga mjölkprodukter eftersom de menar att kons mjölk är menad för kalvarna, inte människorna.

Barnen, och flera av lärarna, pratar sitt eget språk (Varli-språket) som är ett språk som är muntligt, det finns inget skriftspråk. Det innebär att barnen inte har sett sina föräldrar/äldre släktingar använda ett skriftspråk. De har tillgång till cirka 800 ord när de börjar skolan. De är oftast tysta, pratar sällan med varandra. För dem är det självklart att alla delar på det som finns, så vill någon ha något som en annan person har så tar den helt enkelt en bit av det som finns, de frågar inte om lov eftersom det är naturligt att man delar, berättade direktören. När barnen börjar i skolan startar de med delstatens officiella språk – Marathi. Den undervisning gör lärarna som behärskar både Varli och Marathi. Då introduceras barnen också i skriftspråket Marathi. Därefter introduceras Indiens officiella språk Hindi, både det muntliga och det skriftspråkliga språket. Därefter kommer engelska.

Skolan och de kindergartens som finns har väldigt knappt med resurser. Barnen samlar på fröer och t.ex. kapsyler för att ha material att använda i matematikundervisningen.

När det blir rast går alla barn till vattenkranarna och dricker vatten och fyller på sina vattenflaskor. En del barn kommer tidigt till skolan och städar hela skolområdet innan skoldagen börjar.

När barnen kommer till skolan på morgonen så skapar de något som är vackert.

Husen i byn i Aine. I byn finns också kindergarten som hör till skolan.

I samband med att barnen städar skolområdet på morgnarna så smyckar de också ingången till klassrummen med blommor.

Matematikundervisning på en sopsäck. Här lär eleverna sig om tusen-, hundra-, tio- och ental.

Matematikhjälpmedel.

Solsystemet.

Warli-folket utövar en särskild sorts konst som bygger på trianglar och streck. Rektorn hämtade oss och det visade sig att vi fick en lektion i att göra bilder med den tekniken.

När vi först träffade eleverna stirrade de bara på oss. I Indien är det inte oartigt att stirra, utan det visar bara på att de är nyfikna och intresserade. Efter ett och ett halvt dygn log de mot oss när vi hälsade på dem och efter ytterligare en tid svarade de "good morning" eller "hello". Alla flickor gör sig fina i håret varje dag de går till skolan.

5. Relevans för lärarprogrammen vid ORU

Nedan följer vår bedömning av vad som kan vara intressant för de olika lärarprogrammen. Naturligtvis behöver vi föra samtal med programråden för de olika programmen. Här finns anledning att påminna om att studenter från alla program vid KAU kan åka, och när det gäller Ämneslärarprogrammet kan alla åka, oavsett ämne.

5.1 Förskollärarprogrammet

Kindergartenverksamheten på flera av skolorna är mycket intressanta för svenska förskollärarstudenter. Där vi har varit på besök arbetar man mycket med matematik och naturvetenskap redan på kindergartens. Flera av de kindergartens vi har besökt saknar många av de resurser som finns på en svensk förskola. I stället tillverkar barn och lärare ofta eget material.

5.2 Grundlärarprogrammen

För de båda grundlärarprogrammets del finns det flera möjligheter för studenterna att vistas i Indien under en period, antingen under en VFU-period eller som en del av ämnesstudierna. Högskoleförordningen föreskriver att studenten inom grundlärarprogrammets inriktningar ska göra "verksamhetsförlagd utbildning om 30 högskolepoäng, förlagd inom relevant verksamhet och ämne" vilket innebär att fler VFU-perioder kan förläggas inom ämnesstudierna. En VFU-period – den andra eller tredje – kan lämpligen förläggas till SO och/eller NO både på F-3 där alla läser både SO och NO och på 4-6 där studenterna gör en hel termin SO eller NO. Kan ingen VFU-period förläggas till dessa ämnen är det möjligt att en del av ämnesstudierna i SO/NO kan förläggas utomlands (se avsnittet om Tematiska innehållsområden under ÄL nedan). Det finns, åtminstone i SO-ämnena på 4-6, goda möjligheter att förändra 30-hp-kursen från fyra obligatoriska delkurser till att göra en av delkurserna valbar mellan olika alternativ. Dvs alla studenter läser tre obligatoriska delkurser, den fjärde delkursen väljer studenten mellan några alternativ varav en är att studera historia, geografi, religion och samhällskunskap på plats i Indien. De indiska skolbarnen förefaller ha en starkare betoning på

naturvetenskaper, matematik och teknik vilket kan vara intressant för svenska studenter i NO och matematik.

5.3 Ämneslärarprogrammet

ORUs studenter på ämneslärarprogrammet skulle kunna göra en VFU-period i Indien oavsett ämne. Högskoleförordningens skrivning om VFU lyder ”verksamhetsförlagd utbildning om 30 högskolepoäng, förlagd inom relevant verksamhet och ämne” varför t.ex. den sista VFUn skulle kunna förläggas till ämne 2 eller till båda ämnena som studenten läser. Klimatet i Indien är emellertid sådant att det är mindre lämpligt att göra VFU under vårterminer eftersom det är för varmt. Det är därför VFU-perioderna på höstterminerna – i november/december – som är att föredra.

5.3.1 Matematik

Vårt intryck efter observationerna i klassrum i Indien är att deras matematikundervisning kan vara mycket intressant för svenska studenter att se. Vi tog en kopia av ett kapitel i en lärobok i matematik för klass 10 (motsvarighet till vår årskurs 9) som matematikämnet ska få ta del av.

5.3.2 Svenska

De observerade skolorna i Indien arbetar på olika sätt med språkinläring. På dessa skolor har eleverna mycket olika förutsättningar, en del har ett skriftlöst modersmål och läser det regionala språket först (Marathi) där introduktion till skriftspråk kommer, därefter det nationella språket hindi följt av engelska. På Wablewadiskolan erbjuds därutöver flera andra språk som t.ex. sanskrit, tyska, franska, spanska, mandarin och japanska vilket är mycket intressant i vårt alltmer flerspråkiga svenska samhälle.

5.3.3 Engelska

För engelskämnet är samma frågor som för svenskämnet intressanta.

5.3.4 Idrott

I Indien skiljer man på ”physical education” och ”dance” som räknas till de estetiska ämnena. Eleverna har danslektion varje vecka från årskurs 4 till 10. På en del av skolorna åker eleverna buss till andra lokaler för att ha PE, på andra används närområdet/skolgården för detta ändamål. The Orchid School, en privatskola, har det som kallas ”no-touch-policy” vilket är ett forskningsområde för forskare vid ORU.

5.3.5 Musik

Musiklärarstudenterna kan göra intressanta erfarenheter i en skolkontext där alla skolelever musicerar en gång i veckan under större delen av skoltiden. Traditionen med olika slags trumspel kan vara intressant. Eleverna spelar också andra instrument och sjunger.

5.3.6 Samhällskunskap

I samhällskunskap kan en period utomlands dels ske inom VFU 3 på termin 5, dels kan en kortare vistelse inom ramen för delkurs 4 på Shk IIIa (delkursen Globala och internationella perspektiv) eller en period av kursen Shk IVa med arbetsnamnet Globalisering vara möjlig. Många av samhällskunskapens innehållsområden är möjliga att studera på plats, t.ex. delkursen ”Makt, jämlikhet och social skiktning”.

5.3.7 Historia

Asiens historia inom ämnesstudierna, med Indien som exempel, är möjligt att studera på plats, förutom att göra VFU.

5.3.8 Tematiska innehållsområden

I Indien finns ämnet "Environmental Studies" som ett eget ämne. Hållbar utveckling är ett område för svenska lärarstudenter och svensk skola som med fördel kan studeras i Indien. Indiens miljöminister meddelade sommaren 2018 att engångsartiklar av plast ska förbjudas i Indien. Sedan 2008 är Indien rökfritt på allmänna platser vilket förefaller efterlevas på de platser vi har besökt, förutom Goa som är känt för sin turism, både inhemsk och från övriga världen. Under vår resa har vi inte sett en enda ny plastpåse i affärer och vi har fått sugrör av papper. I skolorna vi har besökt har klimat- och miljöfrågor varit i fokus både under morgonsamlingar och under lektioner av olika slag – från SO- till bildlektioner. På en av skolorna vi besökte undviker de föremål av plast så långt det är möjligt.

6. Övergripande likheter och skillnader

Vi har gjort ett antal iakttagelser vad gäller både likheter och skillnader. Under de första dagarna slogs vi av att det föreföll finnas mer likheter mellan indiska och svenska skolor än vad vi hade förväntat. En del av överraskningen handlar förmodligen om våra egna fördomar. Om vi lyfter erfarenheterna från både Indien och Sverige kan vi konstatera att de stora frågorna är globala. Det handlar om miljö- och klimatfrågor som står högt på dagordningen i både Indien och Sverige.

De pedagogiska frågorna synes också till stor del vara desamma. Iakttagelserna från klassrum med tonåringar är förvånansvärt lika på ett övergripande generellt plan. Om man spetsar till det förefaller flickor mer pålästa, intresserade och diskussionsvilliga än pojkar som till synes verkar mer ointresserade och passiva i diskussioner.

Lärare i både Indien och Sverige upplever resursbrist. Skillnaden är uppenbar – de materiella resurserna är mycket större i ett land som Sverige och mycket knappa i de skolor vi har besökt. När personalen där berättar för oss att de inte har så mycket resurser säger vi att det säger lärare i Sverige också – då tittar de på varandra och gapskrattar. Naturligtvis är upplevelsen av brist på resurser i hög grad kontextuell, även om lärare i olika kontexter har samma upplevelser som "street-level-bureaucrats" (Lipsky 1980), med ett annat namn "gatubyråkrater" eller "närbyråkrater", i andra kontexter med vissa kännetecken gemensamma för andra yrkesgrupper som arbetar nära människor som socialarbetare och sjukvårdspersonal m.fl. Det gemensamma för dessa verksamheter är att behoven bland klienter/människor i välfärdssektorn är oändliga, och att det ställs stora krav på de som arbetar där.

Skillnaderna i realiteten är också en fråga om resurser där resursbristerna i Indien på många skolor är i hög grad reella på en helt annan nivå än i Sverige. 600 elever på 12 lärare i en indisk skola är ett tydligt exempel detta. Ett annat är att även om antalet "hemmasittare" har blivit allt större i den svenska skolan är antalet "drop-outs" – elever som slutar innan skolgången är fullföljd – betydligt större i indiska skolor än i Sverige. Detta p.g.a. att föräldrar antingen inte har råd att låta barnen gå i skolan (även om de går i s.k. public, governmental, schools eller privata skolor), vägen till skolan kan vara väldigt lång och transporter saknas, eller om de helt enkelt behöver barnen som arbetskraft i hemmen.

För svenska studenter tror vi att det kan vara en nyttig erfarenhet att både få syn på stora skillnader mellan skolor i så olika länder som Indien och Sverige, men också hur lika det kan vara i andra avseenden. Vi bär alla på föreställningar och fördomar som behöver ifrågasättas. En annan erfarenhet

som de svenska studenterna kan erfara under en tids vistelse i Indien kan vara att det inte alltid krävs stora ekonomiska el materiella resurser för att kunna göra skillnad för barns och ungdomars lärande.

7. Vägen fram

Under vecka 52 2019 kommer Lakshmi Kumar att vara på Örebro universitet. Den 16 december vill hon ha ett möte med oss och Ann Öhman Sandberg. Om det då har tillsatts en ny vice-prefekt för lärarutbildning är det lämpligt att hen deltar i mötet, annars kanske vice-dekan för lärarutbildning och/eller prefekten på HumUS ska delta, om så önskas kan naturligtvis ledamöterna i KLU och HS-fakultetens dekan medverka. Presentationer med erfarenheter från studieresan för studenterna på Samhällsorienterande ämnen, inriktning 4-6 på Grundlärarprogrammet och Samhällskunskap IIa, termin 2, på Ämneslärarprogrammet har utlovats vid mötena som genomfördes före resan. Flera av studenterna på Samhällskunskap Va, termin 9, har också visat intresse för att ta del av våra erfarenheter av studiebesöken.

Det kan vara en avgörande styrka och trygghet om fler studenter ges möjlighet att åka tillsammans. Det är runt 20 socionomstudenter (från flera lärosäten, även om det är flest från Örebro universitet) som har möjlighet att åka på VFU under termin 5. Detta har pågått i 25 år. De svenska studenterna bor tillsammans och har en trygghet och gemenskap där som underlättar för dem att våga resa ut. En fördel är också att mottagaren, Lakshmi Kumar och flera av hennes kontakter på de olika skolorna, är vana vid svenska studenter. Lakshmi kan också förbereda lärarstudenterna tillsammans med socionomstudenterna så att de får en introduktion till sin utlandsvistelse.

Det finns flera frågor att fundera vidare kring och tala med Lakshmi om:

- Bästa tidpunkt för svenska lärarstudenter att åka till Indien är runt skiftet november-december. Då är monsunregnen över och det är ännu inte för varmt.
- Ska studenterna vara på en, två eller flera skolor under en VFU-period? Alla skolor vi har besökt - The Orchid School i Pune, Aatman Academy i Thane norr om Mumbai, Wablewadi school i Pune och Grammangalskolan i Aine norr om Mumbai och Iteachschool i Pune. Det kan vara svårt att hinna med alla dessa skolor under en VFU-period, men studenterna behöver inte vara på samma skolor utan vi kan bygga en struktur med erfarenhetsutbyte mellan studenterna.
- Studenterna som gör VFU utomlands ska ha i uppdrag att presentera sina erfarenheter för de studenter som gjort VFU i Sverige.
- Hur ska studenterna bo?
- Vilka kostnader ska studenterna stå för?
- Finns det ekonomiska resurser så att studenterna kan få bidrag till resa och uppehälle? Hur löser universitetet och studenterna det ekonomiska spørsmålet?
- Det vore önskvärt att studenter på Samhällskunskap IIIa ges möjlighet att resa ut fr.o.m. höstterminen 2020. Det är troligen också möjligt att de övriga ämnena på ÄL som är ämne 1 också kan erbjuda sina studenter att åka ut då. Det är möjligt utan förändring av studiegången.
- Vilka studenter ska ges möjlighet att åka? Hur ska de prioriteras om många vill åka?
- Utresande studenter är försäkrade genom Kammarkollegiets försäkring "Student-UT" vilket är en heltäckande dygnet-runt-försäkring varför den frågan redan är löst.
- Om studenter ska åka utomlands behöver vi fundera över vilka examensmål från Högskoleförordningen som är aktuella. Det finns många examensmål som är aktuella för en

utlands-VFU, se nedan. De är också snarlika de mål som anges för både förskollärary- och grundläraryprogrammen, några exempel:

- - visa sådan kunskap om barns och ungdomars utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för den verksamhet som utbildningen avser,
- - visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- - visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- - visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- - visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- - visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten utveckla färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.
- - visa självkännedom och empatisk förmåga,
- - visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

